

tegram seruare connitebatur.

Non tamen nihil præterea exquireret consilij, & auxilij quicquid diuini humanique vñquam haber poterat. Nihil autem erat, quod veteratis coerceret illudēi nequitiam, aut averteret insultationes laetitiam. Demum fidere iussa Deo, vñque se Virginem castam exhibere, & Angelicam Salutationem, rite in Psalterio frequentataam, deuote honori diuino, Matrique Virginis offere: deque cetero expertas terriculamentorum inianias habere proflus despiciatui.

Paret monitis virgo, nilque perinde ac Psalterium, corde, ore ruminat, adeoque manus praeservens terit, colluce, corporis subiectum quaque verius perdidit & pernox circumferbat.

Et vero istud quieti, salutique fuit. Ex quo enim illud tenuis propositum: iam nequam tentator nunquam accedere eam propriis, sed ab ea velut ab gehennali flammaprocul refugere: à longe ramen illi se tanto favorem ostendebat. Tantas autem tamque horribles euonebat blasphemias, atque in Almam Dei Virginem maledictiones: ut pax aures animaque devote Christi sponsa nimirum quantum ad eas exhorrescerent. Confuetudo demum il-

la fecit auditu leuiores, plaus neque spiritu genetissore contempsit. Quin & illam ad tantum ardentes Deo, Deique Matri patronæ, laudes ad Psalmum dicendas satanicæ stimulabat iniuræ.

Inter blasphemiarum autem voces nunquam de nomine Ave Maria, aut Psalterium, Angelicam Salutationem appellare fuit ausus, vel posuit: sed Murmura, per derisum frenitum multum, vocitabat infandus. Denique vice constantia Pueri inimicata, frater Deiparae patrocinio, vñque fedulo meritoque Psalterii.

XIV. Terrib. Societas damnatorum. O crucibiles zizaniorum collectorum facticulos colligatos! Quid tibi vis, ò miser, exclamat S. Hieronymus: cur peccas? Quoniam in terris amasti vitam: eorum in pennis habebis Societatem. Vix, vix tibi! Socius eius iustorum damnum, quos etiam in vita metuebas & fugiebas ut immanes, lacros & intestabilis. Pro, quos factores, quos cruciatus, quos clamores, quoniam furores ea comportabit societas? Quisque proximo immanissimus erit caco-dæmon: lacerabunt inuicem se dentibus, dispergent vnguis, modisque saeuissimi dianabunt. Dicere non est, aut cogitare sicutiam. O quanto

foret

forer exoptatio cohabitatio cum busonibus, & serpentibus, descomes inter ac struthiones, aliasque bestiæ immanitatem quantauis inimicantes quietior eis feliorque semper terra etiam commorato.

Quapropter ad Iesu Matrem Platerium totu[m] mensis statu[m] impetu conuolat: in quo toties illud salvificum Nomen Iesu frequenter ad quod omnes aduersari potestates contemiscunt, & enervantur. Neque est aliud Nomen, in quo nos oporteat salvati. Vbi illud est, colitur que adoratione debita latenter sancti: si non Nomen Regis Regum donumque triuiphatorium, iste ad eum continuu[m] numerus Angelorum chorus atque societas secura.

EXEMPLUM. In Dacia Pe-tris quidam nostra pene memoria, aut Paulum superiore, (iura: an iniuria non sat liget) ad perpetuam damnaturus carceres, in profundam fossam seu turrim, busonibus saevisque, serpentibus scatentem, demittitur: ut vel ab ipsis periret ablendum, vel horribili & inevitibili inter bestias volutatione sui, metueque miferabilitius cruciaretur.

Mostam miserisque matrem forsili acerbissima habebat: atque in primis ille iubus metus: nequa humanam

fragilitatem satanæ tentatio, tantas inter seruinas, ad desperationem induceret. Nam igitur mater tum præcibus ipsa suis ad Deum, Diuam, certisque suis: tum alia, quacunque occulere poterat, opella veniebat solatio: maxime autem Psalterio clavis illi submissis, quod perdius & pernox, quanta posset cum deuotionis iudeficio contentione, orare non omittaret, oppido moneretur cum simul curabat.

Multa captiuum, aut vivi uno potius confupsum, ad parentum inmatr. eti[us] parum ante compreceptioni confueserat, non tamen, ac impellebant etiam ut affuerent experientur. Necessest ei fecit orandi vnum, copiam captivitas, Rosarium seu precationum collectio globulorum occasionem dedit in manu: vñus facilitatem, facilis peperit voluptem: haec denique vere gustu pietatis attulit: unde crecentem in dies in maiori deuotione ardere ipsi pectus, totum amore honorique Dei, & Matisque servitatis.

Sensit quoque miseria sua mitescere sibi acerbitudinem: absterge anima metus, & angores: venenati nihil nocet sibi tactu seu afflatu mortisbus gaudia superne immissa permanescit: mentem sepius dia solatij, speique optimæ sua-

suavitatem delibitam permulceri: ignorante: tenebras insuetam luce cognitionis collusus traxi: sequitur alium à priore diversum, certi hominem, ac in felicitatem suam in optatam quafi felicitatam comunitam. Nec diu denunt ipsa Regina colit cuncti illiustri Celiatum Virginumque comitatu suo ad statu famulo, multo in lumine manifestat: quem paucis plurimum consolata secum ex quâlo & exercere eductum liberavit. Adeoque volut in hora alia procul hominem transfigurauit: ac plus quam per tentum miliarium distantiam auctoritate alieno in solo collocauit: secundum & innixum. Hoc dato illi mandato: quod in suum Filijque sui honorum coptum salutare didicit. Platerium captivus: id liber iam & securus tantum non omittat: aut in eo torpescat: sed gratius ferventius: quo ad vitâ viueret mortalem: frequentaret. Dixit: sequitur ab oculis committente corona abstulit in celos.

Petrius autem, circumscriptus omnibus, se in vasta ignorantiae comperit solitudine adversari. Nec diu acepit ei fui animo de conimoratione confituum. Quo: aiebat sibi: quo ibo usquam alio, quam diu na me posuit miseratio? Quid

ego locum aut inquit orum: aut delegerim: usquam beatiorum illo: quem mihi dedit Deus; fuit Deipara? Hoc requies mea: Deus: hic habebabo: quoniam: ecce nunc dixit) elegi eam.

Exodus igitur continuo, animum inspirante Deo: usquam eremiticam multis exinde feliciter annis ibidem duxit: celebrare denum confitruxit templum Dei: Virginisque honori sacram: & sancto fine quietescens, vixit. Usque vitam inter beatos eternam: At vitam hanc haec fonte vite Psalterio Iesu & Mariae.

XV. Terrib. Crucifixum Universitas. De qua quid dicam? Cogita quicunque genus crucis, tomac, necis, cogita ab rebus singulis: quae sunt, fuerantque usquam usquam, omnia tormentorum genera conferti in unum: adhuc nec minimam umbram gehennalium cogitari pennari. Damnatis certum est, omnia eos in leipsis supplicia perpeti debete sempert: neque in iis vilium esse remedium posse. Idecirco sua ipsis desperatio rationem vertit in rabiem, furiaque animum: ut dirius quis demonibus in se ipsis omnium diritatis immanitate deficiant. Si maligno infestum spiritu furete conflexisti, videnti,

dissi: quod siccendo explicere possis: at iesas furias nec cogitatione quisquam complecti usquam potuit. O desperatio: quo ad quid te veritas? Omnia cogitarent omnia inimica discruciaabunt. O furor, & rabbies: quia evades: ubi defavies? In te usque repulsa reverteris in fanor.

Quare nunc: nunc: dum integrum est: ad certum proferat remedium furoris: celestis plenum: usquam: beatitudinis plenum. Ecclisie usquam alibi: necepsus se: & cruciatus: quan in Angelico Iesu: & Marie Plasterio, est reperi. In eis quoties: & quantum cum gratia conditum perpetu illud Deoque conferendam vincendum, sicut oleum effusum, nomen CHRISTVS. Vel sola huius deusta membra potis est quantum usquam dispergente animo desperationem: quae malorum ultimum est. Hoc igitur orare Platerium, amate, & predicate.

EXEMPLUM. Baro quidam in Regno Francie in Luyt, in sevanti Rgis irati quo casu lapsus die loebat. Nam inexorabilis Regis sententia in perpetuus adjudicatus carceres, postquam perdiu nexus iacuisset: nec via illa fatigatio eius indirec expedienti succedere: testata multum Baroni patientia tandem abiit in

furem. At illum tantum, usquam iple: digitos: morticos: preciosos: & artulos deuocaret: in lapides quoque: moribus: levieret ac ligaret: ut quodcumque aliud victu apprehendens valebat. Ac nisi terro: contractus, fixusque sedisleret: ipsum fructum diceruptum: vita eiacisset.

Fidelis furens, uxori sua, matrona pessima, viro fatus venit, & per Psalterij preceas clausa: mensuram: pretium captivo subvenit. Ipla denique omnibus, ino & desperatis, & damnatis alijs: humanis auxilijs, electam spemeque omnia in Dei. Delparaque misericordie traicit, & ad indubitatam salutis anchoram, in ecclesia portus fida: statio: ne fixant, assit. Hic aquievit.

Huc indefensa: precando, frequenter, & ferventi simile cumulauit Plateria: quae pro manu salute: per Almam Mariam imploratam: depreciationem: Deo rite conferabat. Fidei, spem, vijnque scemniz: votis damnavit Deus exoratus: ut fieret, sicut crediderat. Neque vero quicquam fieri petebat: nisi: nisi quod illi Deus fore nosse: ut velle salutare.

Iaque misericordie Matris quam victra a Psalterio: salutem exortate dignata: Baronis est.

est, ipsa eam offerens illi praeficit. Nam nil tale poterat aut speranti imo nec cogitari lapso celo apparet & aditum. Sufficit de terra inopem, & de stercore erigit ferro, vincula que gravem. Surgit ille, vincula cadentia nimisque reddit, & sueta rexit sub pectori virtus. sese mens respiratioque recognoscit. Ad eas virgo manus Scavola redintegrat, sanguineum totum hominem liberumque sibi redditum, ad Regem dimitit.

- Simil manifestauit ei signa, quibus secreta Regis sclera, in intimis conscientiis fibris abdita iudicaret soli, & commonefaceret penitentiam. Ad hæc prædicteret ei certa, & proxime, impendientia capituloque eius regnoque mala pessima quibus vna mederi vera posset scelerum metana. Si nul vel temnatur superbus, aut emitat, tardatve ut fecuris, denuntiari iubet, non tardatrum paratum num vindictam.

Rex ipso inviso Baronis attonus hæsit; auditique in medio tam dira denunciatio contrairem. Neque sefer deservit; aut salutis eure deesse voluit. Ut primum Deo supplex factus se reum accusavit, pro gratia actis rite gratias, obediens paruit confidio dato, & penitentiam heraldo pectori rotu inuasit.

Quod autem Baroni Psalterium tam exstille videlicet salutare; tametsi ante non ignoraret, parum tamen accuraret. Illud vero præ omnibus vnum arripit, inquit eo dignam Rege, gratissimam Deo penitentiam suam exequitur, & sui iplius, & Regni conservator.

Quapropter Psalite Deo in Psalterio decachordo. Psalite Deo sapienter in tertia Psalterij Quinquagena, cum dictorum quinque Terribilium, quæ iudicium consecuta sunt, & æternabunt. Ea vero quina si per octo Beatus, tudes, & duo naturæ mandata, scilicet. *Quodlibi vis fieri, fac & alteri: Quodlibi non faciū: vellis alteri non feceris;* per hæc iniqua dena, si dictorum singularia cum meditatione seu commemoratione, duxeris. Quinquagena quæ vocali oratione, & quæ mentali rite compleueris, dignam Deo, dignem Matre Dei, Angelorum.

Regina, Domina nostra,
benedicta in secula. **Ameni.**

CA-

de aliis inuenientur quibus illa sententia invenitur. Dicitur.

CAPUT XXVI.

SERMO III. Paræneticus; sive

TRACTATUS DEVOTI DOCTORIS ALANI,

DE EXCELLENTIIS SACERDOTVM.

SUPER THEMA

spiritus missus

in omni orbe terrarum

spiritus missus

in aliis

spiritus missus

Revelationem, iam olim abs Deo factam S. Hugoni Episcopo Carthusienorum Ordinis Sanctissimi, totius Sacrae Viri, & vero Psalterij Mariae Virginis iuventute praecepit amatori argue cultori.

Quam & ipsa revelationem prescriptam alias legi. Quidam etiam nouellus Mariae Spousus, de quo scio, Domino revelante, tandem ex aliis Iesu Christo cognovit, sub annuit Domini octauam & sextagecum supra millesimam quaddingentum.

NARRATIO.

Notulus siue memoratus Marce Virginis Spousus, eide Spousus lus in Psalmario stabili, devotiose secundum iunctus, ad quotidiana misericordia celebrafiose ardenti zelo desiderij anhelare diu conseruat, tamquam heu semper, indigneus.

Accidit autem, ut, quo nescio, peccatum incensente spiritu acedia, per intervalla diueria operari Sacris ipsi allubesceret: & quidem subinde haud raro diu facere hostias omittens, ob volatiles phantasias animum forte suggeretas, tanto instigate Mysterio sibi ducere Religioni. Itaque timida mentis anxie ad nugas inanes concepsisse, fit morosa celsatio: que redditum eo diffi-

ciliorem parabat sensim ad regnum maximum opus. Dum vrentiores meticolosum terut agimum spiritus: spiritum atterunt: illufumque faciunt impulso, arque adeo denuda ex crescere virum bonum, & rareficiens amplius ad ter Augustissimum Sacrificium Deo lisibantur.

Correptum denique corporum amorphus affigit gravior leoluco affigit, vt, que ante Diuinam habebat: attingeretiam ad ea nec valeretur fugiunt, ut: felici. Feltuum: S. Ioanni Baptista: lacrimam: S. Ordinis Ecclesiastici adduxerat solemnitatem: cum: ecce Deus, immisus vitro extasit: totum ad superna raptam: evictum: mente: ut: omnino simile mortuo inservet, ceu videbatur exanime corpus. Interca spissitus veluti tenui ex eiusdem diuinorum arcana mistri: riutum luculentior spectabat in oculis ministrari.

Dominus Iesus Christus, Pontifex tis Opt: Max: illi surgeret videbatur, inque medium Pontificibus amicis procedere cum ceteris Araministris, iuxta Ritum Ecclesiasticum, immumerat. Ceterum comitate Cotona, & considente circum. Orditur Diuina orbis virtusque Pontifex, & adiisque Synaxes, facienda prosequitur. Cum subito fit

vox

vox praecepit, Sancti Sanctissimi Preparare viam Domino: Nominatum peregrino per raptum istud introducto, dicitur, ad Communione in se comparet. Monito contentus, heu me exclamat: nec non ex homologo facta sum mea tenet expiatus. Alter adest illi Se Pracuroris erat Dominus & Baptista; ubiqutque: Parvus Dominus. Cui sit: heu mihi confessio opus est. Se quere, ac ocytus confessariunt, ecce, beatissimum Principem Apostolorum Petrum, Auctandi precipientis ad geniculatum se scrupuli exiit: tanta cum expiationis consolatione a luce, quanta alias in vita nostra quam.

Simul ab eo ad Mysteria libanda missus, cum accidisset, ut supplex adorans & Sacramentum & Redemptorem Iesum: hic isticum intercepbat. O servate tardu, seru ad sa Piger, & remissive: quo tanta tibi a me potest as Sacra parandis facta est: per eleitam Matrem me pro te intervenientem? Et illam, Tu in sudario religatam absconde re volvisti?

Cum dico hoc trementi gaudentibus, mitifice vroque fensu contemperato, Iesu exterior sacra porrigebat Synaxis. Continuo cernebat Dominum Iesum intra fese verisime in esse medium, & mul-

ta familiarissime tum in fabibili subvinitate indumenta subdubbat. In exterior vero sermone iste enim grauissimo compiebat, de commissa nimium gravidigentia Missas celebatur. Talibus deinde doctrinam monitis formabat, & firmabat fluctuante.

Ite certum habeo: Nihil tibi unquam tam videtur: cuius vel amore vel merita tremenda frequentare Officia intermitte. Excede solam mortale crimen eundem, & in confessionem.

Addebatque clare: Non laboris quenquam rei: id est Sacerdotem, debet arditas indecora menti, non occupatio organi, non oren tentatio, non pollutio nocturna, quodque magis, nec diurna, si involuntaria contingat, & imita. Quatenus aut confessiones lubricas excipiemus, aut equitanter, aut anxi felicitate & properante desperati queant: Ipsud vanquahus pondero: moros minus, quod in contingit humanitus, ut quod talibus consentire, prius vitam despondere quis mallet. Evidenter, quare?

RATIO I. Nam similes casus, vel quodam magis sunt: paucis, vel ex damnomyri ac illius fame inferuntur: Quo horrem, inquietant sub religiose mentis specie de indignitate corporis passi, pariterque ut hac fraude, animum presurationem & salutem, laudentque meam immi-

guant,

nuant, ec retardent.

RATIO II. Sed nihil ista metuenda; est cauenda sunt. Si ergo diabolus conspurcat inuisum; ego mundo larum. Et gratiam; quin & protali polluti sentimus reddo mundis eis.

Tunc ille percutient. Domini Iesu, animarum. Sponde dulcissime; cur Doctores & Iura taliter acercent. Communionem Sacram. ad suumque

Etsi Dominus IESVS. T. 2
Magis id ex zelo Timoris; quam
Charitatis; & simplicitatis.
Nam perfecta Charitas foras mitis timore-
rem. 2. Deinde quia olim erant
laici in quotidiane, aut minimi.
Dominicana fratione panis sacra-
ram ad mensam sibi reficiebant;
ideo ab ipsis plaurim radiet;
ita si fuerint Ecclesia Doctores,
post extixam corporis maculam;
de confilio esse abstinentiam.

3. Disparitiq; vera per mag-
na est Communicantes. Inter, &
celebrantes. illi Soli sibi profi-
cient; hi Bona Optima & infi-
rita orbi toti diftribentes adm-
inistrant. Quia causa Laici ipsi sibi
abstinentia meritum acquirunt;
Clerici dispendium toti faciunt.
Ecclesia, operatione. Disponunt
illi substralia. Laici per se ex vol-
untate pia vescuntur ab arce ad
aceum per me Sacerdotes operantur;
Ego qui operor in ipsius.

4. Vide quantis quot quantos
prudent Denis sua desides cessatione.
Huc

ne Sacerdotes. Primum Deum
gloria in tantum: Me potestia,
ac uota: Matrem meam maternam
dignitatem; Angelos honorem; San-
torum latitudinem; auxilio militantis;
defunctos redemptione. Priuans
infirmitates; medisina; ingens
scientiam; alimento exurientes;
pauperes; dimitus; suo mundum
Regem. & uniuersa suo priuata
seruatore.

5. Aque tametsi Presbyterex
sue persona conditione fuerit ini-
dignus; illa tamen integra semper
illibataque perficerat in co-
dignitate; quam ex meserris Revi-
sana, & nomine, vel ex Officio
munere velut Ecclesia publicus
Minister. Hanc enim habet Sanctus
Iudeus Sacerdos: hac in ipsi
se per me operatur interminabilis.
Distincte Officiari non per-
sonale; nulla persona cuiusquam
incommoda queunt impeditre;
qua n lenibus possint enire.

6. Igitur hac in re & causa
terminationis decret a Doctorum;

promanant ex devotione & rene-
rentia; non ab illa necessitate

sem praecepit violandi; sem pecca-
te exinde consecuturi.

Quare celebrare. Fratres
quia non agitis hoc ut dignis
mundi; insit: ad eundem vel

Angeli patres. Maneri sunt tanto
Celebrate; qua quia id perpetua-

tis ut indigi, infirmi, & impo-
testi: quo adimplimenti bonis; &

consanctimini a mörbis & corrobora-
re inimicis de annis.

Huc, ecce tibi rebelo XV. Ex
CELLENTIAS India: quas
omnis Sacerdos habet, dum sa-
crificat, ex merito Angelica Sa-
lutationis: cui vis mea virtusq;
insti incarnationis.

1. Et vero scit tali in Epi-
thalantio sunt incarnatus simel
de Virgine Matre: ita quedam-
modo sursum in qualibet Missa Sa-
cro, esse Deus Homo, in arca
sancte existens, sacramentali-
ter incipit.

2. Quid enim Verbum in
verbis salutationis Cato factum
est; qui Deus Homo factus
est in voto Virginis: idem
Verbum in Verbo consecratio-
nis; idemque Homo Deus
fit in omnibus Sacerdotiis; Mo-
doque licet diverso, eodem tanè
obumbravit Spiritus sancto.

3. Forma istud potuit verbo-
rum vite per os salutantis, perq;
Maria vocem consentientis; hoc
forma valet verbis Vita con-
sentantis, per ministerium Mis-
sionis celebrantis; Dei Spiritus
dirimque mediante.

Cum itaque salutatione Sa-
cerdotes sunt mihi quadammodo
Parvus; & parvus; ut candem me-
cum forciantur Matrem Mariam,
& in sponsam acceptem. Par est
et, & me, & ipsam in com-
muni nobis Salutatione ad Psal-
terium venerantur, & (me tam-
en pro ipsa) supplices aduenti-
Par est; ut sacra Salutationis
verba perinde sancta astimenti

Adeo ab una illa Salutatione to-
tum Nolum pendet Testamentum
ut quod in ea, velut arbor in se-
mine virtute, totum continua-
tur.

PROPOSITIO TRIPARTITA.

Quare Cognosce, Accipe,
doce XV. Excellentias Sa-
cerdotales, quas ecce tibi nunc
pando: I. Quinas priores su-
per substantiales, ex quinque
Stellis Diuinitatis dimanantes
isti: Ave Maria, Gratia Plena,
Dominus. II. Alias item quinque
mediae Substantiales, &
quinque Fontibus Verbi Dei,
vel Euangelij promanantes
isti: Tecum, Benedicta, Tu, In
mulieribus, & Benedictus. III.
Quinas posteriores Acciden-
tales ex quinque Calbris invi-
cis repetitis istis Frustris, Ven-
tris, Tui, Iesu, Christi.

Dixit: Simil acsi longo
sermoni edisseruerit, animo
sponsi impressit. Quis eti
multis enarrare videor, tamen
vis umbras partis nedum di-
midiate, me reddere verbis
posse diffido.

CAPVT XXVII.

De Excellentij Sacerdotum.

I. QVINQVAGENA.

De quinque Stellis Excellentiarum hyperionis, & substancialium s. Sacerdotij.

Excellens est Potentia Sacerdotum Dei Patris Magna est Potentia Creationis: unde Pater, & Creator audit vniuersorum. *Dixit, & facta sunt. Sex diebus operatus est: prima, lucem, altera, firmamentum; tertia, maria, terras, & plantas; quarta lumina coeli: quinta, pisces, & aves: Sexta, hominem omnium Dominum: Septima, quietum. Hæc Patris in creando potentia, qua facit Rex creatas, terrenas, corporeas, corrupibilis.*

Sacerdos vero sua Officij faci potencia quid producit? Inceatum: Causam causarum; Iesum Christum, Deum, & Hominem, qui non moritur nec videbit corruptionem.

Ad hunc unum sacerdotalis functionis Effectum ter Maximum, age, confer milles millena mundorum myriades; manifeste complices, finitorum omnium ad unum patet

Infinitum nullam esse comparationem posse. Atqui mundum, & ea' quæ in eo sunt, produxit potentia Patris Dei; Sacerdotis vero potentia producit, Filium Dei in sacramentum & sacrificium.

Quo admirabilior Potestas est, ac dignitas Sacerdotij transubstantiatione Filii Dei, quam Creatione respectuas Dei Patris, producentis.

Iam vero quia potibus debetur Ave: potentia Creatoris Paternæ illud offerri cōdecet in primis à Sacerdotib. qui tantæ sunt ex Deo potentiae viri.

1. Nulquam autem dignus, gratiusque Deo obtulerat salutem, quam in Psalterio. Par est igitur huius vñsum. Sacerdotibus esse commendatisimum, frequētissimumque oportere: vt quo suæ p̄t̄cipientia Potestatem mirifice condecorare queant.

2. Dignum Ave Deo est, cui deferatur, qui fecit Angelos, solem, stellas: Dignum igitur & Sacerdotibus idem est, quod Deo, Deique Filio, ac Genitrici deferant, psallantque illi, qui Regem producent, Angelorum, Solem iustitiam, Stellarum & secundum Adam innocentias, &c.

EXEMPLVM. Quidam in Hispania honore Sacerdotij inclitus, ad illud super incul-

patæ vite decorum, & sanctimonie splendorem adiecit. Verum quod in ceteris suis religionis, devotionisque privatis & publicis exercitatiōnibus, illam Psalterij facile plurimam assiduus coleret ac frequentaret: tantam in eum Deus conferre miraculorum vim & gratiam est dignatus, vt non viuis duxat innumeris multipliciter fuerit salutis: verum etiam vita perfusæ supera reuocaria dura. Im primis autem ex ignis purgantis cruciatus animas plurimas euocauit: & in beatorum mentium asseruit felicem statuionem.

II. Excellens Scientia Sacerdotalis. Dei Filio est infinita Sapientia, qua mundum gubernat, eique intelligentia communicat & scientiam: quam quidem maximam produxit in Angelis, & per eam mita, magna, multa queant operari. Sed quanta illa in quantum sit: creata est atque finita.

III. Quo longius eam antecelli data Sacerdotibus gratia: quia nihil creatum finitumque producunt: sed ipsum Dei Filium, omnem scientiam ac sapientiam Dominum, & authorem. Quod quidè multo maius esse debet: quam si data foret eis potestas omnem conferendi, vel è medio tollendi creatam illam scientiam.

Confer, age, ter Sanctissimæ Eucharistie diuinam præcellentiam, cum quantacunque scientia Angelica: neceſſe faceri est, hanc neque sat dignam videri, quæ vel adoret illum. Atqui sanctissimum Sacerdotium est dignum, quod etiam conficia illum manibusque contraet, & circumſistentibus cum tremore Angelis prebeat adorandam.

3. Honoras virum amictū purpura auro in annulo gemmam incomparabilis prætingerentem: atqui eam nec producere possit, nec dare velit alteri; nec acquirere plures. Quod venerabilior esse quivis debet Sacerdos, qui gemmarū gemmam Diuinam manu præfert: oris voce producuit in plurimos, nec deficit vñquam.

4. Huic honori omnis credit Angelorum honor, quin & supplex ei succubnit, tremensq; servire gesit; & hoc denique summo fibi ducit honori atque felicitati.

5. Quale foret quantumque gaudium illi, qui dare sibi, aut alteri cuicumque sumam quamque scientiam posset! Ad S. Eucharistie tamen Donum ea conferri nec potest, nec debet.

Heu mihi! Quantum igitur Bonum orbis admittit, qui perpetrare Missam omittit? 21

Væ , quam difficile erit de omniſione tanta reddere ratio- nem? 3. Quam impossibile, tantum omniſione subtractum bonum poſſe reſtituere? Fa- dum inſerum redi nequit; utque dies h̄sterna fugit, nūli revocabilis vñquam; sic & cum die ipsa fugit h̄sterna omniſio Mifia.

Cum itaque in vna Orbis Eucharifta Sacra habeat omnia, lucem luminum, ſcientiarumque Authore largito- rem: *Canique labia Sacerdotis confidiant Scientiam.* Cum etia eſſe Deus Marian noluerit à Filio proximam, maximam orbis & omnium illuminati- cem; non par ſolum, ſed & oportet vel in primis Sacerdo- tes iftam in Angelita Saluta- tionē, Stellam Mariam, appellando in orbis lucem ac ſalu- larem producere.

Quod cum nūquā fan- ſtus, ſiat, quā ad Psalterū Iefu, & Mariæ; plane idem hoc à Sacerdotibus frequen- tissime, religioſiſtacē viſu- pari oportet, adque plebeam laicam exemplo, & praedi- tione commendari.

An non Ecclesia ſemper coluit Deiparum Mariam pro Advocata, & Patrona: omnis ſcientia, ac illuminationis à Patre luminum confe- quendis? At Sacerdotum eſt, Chri- ſtianæ pietatis custodite, in-

que ſeſe indies augere; popu- lo tradere, & propagare ſcien- tiam. Quo cordi magis fit eis oportet Psalterium, acquirendas, & à Deo promerendæ omnis ſcientiæ instrumentum ſacrum.

E X E M P L U M. Vixit in Thufcia quidam Sacerdos, idemque paroſcius. Curio animarum: Neque id quidem, quod ſcientia claraſ aliquid humana, vel inter mediocriter doctos accenſeri poſſet; ſed vita Sacerdotalis integræ ſimi- plificate reſta, atque perfecta, vi ſanctus cunctis exiſteret morum optimorum magister, non venerationi dumtaxat, ſed & admirationi.

Quia conſtituta inculpatæ vita ſanctimonia non finebat quicquam excita: iam de eo exiſtimatōnis luminibus offi- cere mirificam ſimplicitatem, rudemque ignorantiam tan- tam; & velut idiota vix dum ægri Mifiam legeret fat noſſet.

Accedit hic aliud non iam admirabile; ſed veriſimum miraculum. Quotiescumque ad prædicandum ſurget, gre- gemque Euangelij doctri- na pafcedunt, ea cum & ſcien- tiarum varietate, & gratia elo- quentia, & vi efficiacique zeli, ac ſpiritus dicere conve- vit; vt nec doctiſimi qui- que illius in concionibus vi- lam ſcientiæ partem, & deſide- rare

rare inquit? imo neque ad- mirari lat poſſent. Tenebat audidores, fulpeditbat animos; movebat affectus, inque omniem partem veribat; quaue vellet, in cœlum, in tartarum, in conscientias, in ſacra omnia, ſequaces pertrahebat au- ditores, & quidq; illius im- petus ſpiritus feriebat, ibant idem, & acquirebant.

Fuit ille tantus Chryſofto- mus, Tulliusque fulminator Chriſtianus admiranda in ca- thedra doctriæ; extra ca- thedram puræ quidem vir igno- rantiæ, ſed admirabilis vita & conſtantia. Verum huic, & illius gratianæ vberē ex iplo fonte hauebat, Psal- terio inquit Almae Diue il- luminatricis Marie, ſancte culto ſemper, ac vſurpatō. Vſurpatō tantum. Et predi- cato tali cum fervore, affectu, & fructu, ut quantum maximo.

Vite innocentiam, ac perſeverantiam ipſe ad Psalterium ſupplicandi Deo paſcebat ſuavitatem, regebatque affi- duitate, & Religione. Doctrina ſua quam pri- maria ex vnbone vocem mit- teret, AVE MARIA; Angelica erat recitata Salutatio. Cuius quidem certam reddebat rationēm ita: quod Ave, An- gelicum vox prima fuifer Euangelica, Euangelique totius Euangelistarum, &

Vnum tamen Sacerdotale donum iſta facile vniuerfa fu- perat infinitum: Donum in- quam Eucharifticum: hoc eſt, iplo Dei Filius Homo. Deus Iefus Christus benedictus in ſecula. Potest illa S. Spiritus? Hoc

Hoc possunt Sacerdotes. Dat ille fructum Arboris vita: His cum fructibus Arborem ipsam Verbo plantant: Officio Sacerdotij rigant; augmentat, sustentat, atque in Ecclesia conservant; inter manus propagante intra animarum ora, hortosque positam conferunt ex ea, perque eam tot iam saeculis omnium mentes Fidei-
lum pacant, & in monte usque Horeb ecclieis provrehunt quietis, ac beatitudinis.

Ex quo astinuere cuique iactura est. 1. qua Sacerdotum, ad celebrandum tarditas (ram pia parum, vt pene impia sit appellanda:) Matrem suam mulier matetque Ecclesiam. 2. O quantis olim piens evoluerunt tam pudenter minime que ferendam socradiam: ne dannabilem dicam accidiam? Tantillam sacrificandi opella intermissionem quavis olim redempti forent; si per diuinam licet in istitutam tunc explendam.

3. Verum nulla hominum, aut seculorum esse facultas tanta vliqua potest vnguam: (extra Sacerdotalem:) que omisisti vel semel diuinorum Mysteriorum Sacrificij resarcire valeat detrimentum. Vel censoriorum Presbyteri, correcta negligientia: vel alterius ad aram operatus Sacris diligenter praeterita sola post Deum

poteat iacture praestate superlementum.

4. Vnam solam sibi Mariam Virginem diuina delegit prouidentia, destinavitque solam ex qua Redemptor orbis nascetur: beneficio Dei in perdita mundum tanto, quantum, effari vel Angelicis metibus complecti non est. Redemptori vero ipsi ad unum solum complacuit Sacerdotium; quod parauit sibi, ac desimavit, ad suos suos Redemptiothesauros, ac dona, per Sacrifecium, & Sacramentum, orbi cunctis saeculis dispensanda. Et ea maxima pars gloria est Dei; Deipara pars gaudij maxima beati: beatorum deicie, purgatoriis summa solatijs: viventibus auxilijs beatis est ac firmamentum. O Dei, gratiam super omnem gratiam!

Non illam predicent Sacerdotes, tanta aucti donati que gratia? Non illi pastores, ac Patres multarum gentium, & per honorem Ordinis Principes populi: non illi ad exemplum vulgi laici, non ad auxilium Ecclesiae, non ad gaudium Marie, conciliandumque patrocinium Deiparae usurparent summa cum religione, & zeli contentione Psalterium? Inque eo iustus, Gratia, Deo reddenter in sacrificium laudis: in gratiarum actio-

actionem: in satisfactionem culpaz, in certiores vocatio-
nem faciendam salutis, &
gloria?

EXEMPLUM. Literis proditum accepimus, Religionis observantia exercitum du-
que probatum virum, insigni devotionis cultu aduersus illi-
batam Dei Matrem seruuisse:
& vero ipsam in perpetuissimo ad Psalterium coronam pre-
candi ritu libenter venerari, ac familiariter quotidie salutare conveuisse. Neque solum sua illi sat ita fuerat devotione, verum etiam, quod in concio-
nibus ad presentem populu habendis pricipuum nomen ferret ac laudem; in hisce ad Sanctum Dei, Matrisque Dei cultum latius proferendum, quod ipse genus orandi deambabat, ac frebat Psalterium: idem, ut laicos rudique vulgo proprium, impene pro fugeretur commendare solebat.

Neque Deus zelum viri Sancti tantum vel hoc in vita pelago irremuneratum dimisit; sed ad summum denique Pontificatum Romae illu evocavit; vt dignum in terris Christi Vicarium ageret, Caput Ecclesie, lumen columne que factus, Papa Innocentius dictus. Quas ille muneras parates non expletuit solum; verum seipso maior, & supra hominem pene augustinus, tam in

vita, quam post facta claruit miraculis.

Tres ad B. Alani tempora Innocentios numerauit Ecclesia: singulos vita rebusque gestis magnos, & vere admirandos. Verum, si vias sit comparatione: 1) dixerim in plerisque primis huius nominis a secundo: & hunc a tertio, haud paulo superatum intervallo. Ut opiner, Tertium, isthac B. Alanus designari, cui lapsantem sustentari Ecclesiam ab S. Dominico, humeris eas succollante, quoniam ostendit Deus.

IV. Excellentia Actio Sa-
cerdotalis circa humanitatem
Christi. 1. In humanitate
sua Iesus quicquid egit, co-
miserunt sibi, & nobis plus
quam genitum ut oratione, ieiunio,
peregrinatione, prædicacione,
laboro, vigilia, siti, fame, pa-
sione, morte, &c. Quæ tamet-
si iure meriti simile sunt maxi-
mi ultimanda, ut pares illi pro-
ijs, nec haberi grates, ac lau-
des, ne dum referri, nunquam
valeant: & tamen actiones ip-
si Deo, nostra carne circunda-
to, quædam dumtaxat velut
accidentia fuerint: quæ Deus
non sunt. Sacerdos autem
actio; opusque operum capit
est vniuersorum Dei, ut quæ
circa nos humanitatem solam,
sed vnitam cum Diuinitate
versetur, non tam ut mereatur

bis. Nec utredimat nos; sed ut redemptor servet, solipsit, salvosque in beatitudinis possessionem introducat. 2. Atque ut value de piano cognoscamus, quantum inter Christum, (solum ut hominis) considerati, & Sacerdos (qua talis Diuinorum Mysteriorum Dei ministri, ac dispensatoris) interest; nescium esse neminem oportet. Iesu, quia hominem more humano conversatum, humana omnia, præter peccata eglise, & perfusum subiisse. At vero in opere operato Sacerdotum, Sacrificio inquam, & Sacramento; ubi humanitas cum Diuinitate hypostaticè unita agitur non est nisi Diuina omnia possunt. In his Sacerdos occupatus versatur in his ab Angelis suscipitur, colitur, & defensatur.

3. Transubstantiare: Deum mortalibus dare; Deum, orbi per Deum reconciliare; regno celorum, Regum Diuorum, ac Regum vim facere: ista inquam operari, Sacerdotum est; non Angelorum.

4. Opera humanitas Christi erant, ut accidentia Chirurges, sine quibus esse insuperisque poterat. Sed ipsa abfque illo esse non poterant.

5. Corpus Christi sine loco, situ, quantitate certe, similibusque esse categorij nequibat, iuxta naturam modum,

& conditionem, Sanctissima verò Eucharistia, Sacerdotalis opus diuinum, ista super geratur vniuersa, ac accidentia sii indiger subiecto: est tanta fine quantitate: est talis: abfque qualitate: est in loco circa circumscriptiōnē: est in situ, quietem præter & motum: est cum modo omnem supra modum: est in tempore abfque mensura: denique miraculum est miraculorum: idemque opus est Sacerdotum.

6. Si in contentionem duo quedam adduxeris: hinc Eucharistica ista admiranda pariter & adoranda; inde haec Virginem concipere abfque viro: patre abfque perrupto claustro; matrem fieri, & Virginem permanere: haud facile statueris, inquam: quid alteri anteponas. Naturam superant utramque: diuina omnipotētia operatur utriusque. Sed hinc in Virgine, Vtice, semely, ad breve tempus, vna in Palestina: inde vero operatur in hominē, Sacerdote, angelo corporeo, terrestri Deo: nec in uno, sed plurimis: sed multo lepissimi: sed vsque ad consumationem facili: vbi que locorum ab ortu solis usque ad occidentem iuge Sacrificium operatur.

7. Fuit in Conceptione Maria Mater gratiae gratia plena: sed nullo per hoc spe-

cessa-

ciali charactere insignita: ex cuius vi, & potestate plures tales producturi fore: pariter gratia plenos, pariter conceptuari, pariterque pietutros. Quid vero in sui augmentatione quicunque Sacerdos? Hic diuino anima interiori imprimuit charactere: quo & à cunctis Deo segregatus Christianus; & per cunctis Angelis deuotus Deo: vnitur Deo, ut vnu spiritus plenus Deo: vt Diuina proceret ex Deo, Deum rebus adesse humanis, & homines gaudere, fruere Deo faciat ex officio.

Vnde ubi Sacerdos, quis generis officium tantum: nec ad Dei illud exercit servitium, nec ad hominum, aut raro, aut torpide, aut indigne, id exercet beneficium. Quid ita: diuino plenus thesauro, mortales miseris despici ac dimittit inanes; cum toties operari Diuum intermit? Tantilime tibi, ad Geniticium Dei, non aut raro, aut improbe, te accedere velut Genitorem Dei? O meliora Deus!

Ut ne in tam sacram & intetabilem Sacerdotes inducunt tentationem: virti Deo pleni, virti sancti: agite amabo, respicie in faciem Christi vestri. Sacerdos. Summi, Advocatam Christi Matrem invocate: utriusque Psalterium utrique psallite, psallite sapientiam.

Et inquit dominus. Psaltes.

Cuius viri zelum, ac laborem consolator Deus hic quoque remetri famulo fuerit, ac remunerari. Nam irum sicut ipse per Meditatrixem Mariam venerabatur Deum; ita per eandem ipsum confon-

KK la-

labatur Deus. O gratia ex Deo! sed & meritum psaltae in Psalterio. Ergo Regina celorum, psaltriarum Domina & Patrona Maria servo suo Abbatii sepius apparere manifester in lumine, initifice cum solamine, dignata est, & cum eo adusque familiaritate conversari, mutualaque audire, & reddere voces confusebat. Neque dulcissimis dumtaxat suis eum affatibus aperque permulcebat: verum & diuina saepe arcanorum Dei revelatione informabat, aut caelestium visione beata velut prae-gustum libare sinebat.

V. Excellentia Comparatio Sacerdotis ad Beatissimam Virg. Mariam. Dia Virgo, Dei est Mater. 1. Habendo se passive. 2. Idque benedicto solum ventre & carne sua. 3. Conutilque ad prolem id, quod sum erat, humanum, ex sua naturali potentia: licet Deo supra naturam operante. At vero Sacerdos. 1. Quatenus dicit potest esse Pater Christi habendo se active, unde dicitur Sacris operari, facere Sacra, Diuina patrare. 2. Idque ex intentione mentis, vix nobiliores, ex que dati vi Spiritus Diuini. 3. Confertque ad transubstantiationem id quod Dei est Diuinum iustitiae, & supra se, & tamen in voluntate sua ad operationem,

aut omnissimum liberum; estque illud potestas characteris, quae pure est spiritualis, habetque se effective.

4. B. Virgo obumbrata Deo, consentient concepit intra quinque verba: *Fiat*, en passime se habens, *mibi secundum, Verbum tuum*. Sacerdos vero active velut generat, certe efficiencia sua verborum quinque transubstantiat, dicens: *Hoc est enim Corpus meum. Item: Hic est Calix Sanginis mei, &c.*

5. Denique B. Virgo Parentis genuit Dominum, Semel parvulum, non loquente, non ambulante, servulum, passibilem, mortalem: Sacerdos vero facit ad esse Deum Hominem, substanciali panis, ac vinis cessante, falsis accidentibus, saepe ad placitum suum, perfectum, regnante, Dominum, impossibilem, & immortalem. O inexplicabilis Potestatis Excellentia!

6. Hoe tamen Deiparam inter, ac Sacerdotes interesse tenendum est: quod in iam dictis illam quidem hi superare videantur: verum quod modum dumtaxat non autem quod substantiam facti. Quia Virgo Beatissima Dei Mater est: etenim substantialis; quod deridit illi esse verum hominem novum ex se talem, qui ante fuit non homo: Sacerdos au-

tem iam ante hominem Deum facit existentiam sub speciebus. Ut non nisi analogice, quasi Christi patres, queant appellari. Itaque praecellunt in modo in Facto Deipara, eo, quod Sacerdotalis operationis est fundamentum. 1. Cor. 3. *Fundamentum enim nemo aliud ponit: Nos autem 1. Thef. 6. Theaurizamus nobis fundamen-tum novum.*

Quaris: Tanta vis unde venit? De sursum a Patre lumen: & eo, qui de Ccelo descendit, Dominus Trinus, Vnde in Salutatione merito dicitur DOMINVS, scil. Deus Tu-cum est in operatione, nam Velle Dei operari est: ac in suscepcta carne Dominus, Dei Filius tecum, est ex hoc & Filius tuus dominis. Hinc cui Filius fit Dominus Dominatum: Mater quoque iure Di-vino, & naturae Dominia est Dominatum.

Cum autem quilibet Sacerdos in modo predicto sit excellentissimus: recte praecunctis laicis terrenisque Do-minis, Dominus audit, & est Dominus Dominatum: Ut qui solus spiritualiter & sacra-mentaliter pacat gregem laicorum Fidelium: cunque regat in vita per scientiam Sacerdotalem, absolvat morbis, & conatus annisi cerebantur: ut cum ipse plurimes in orando Psalterio Iesu, & Mariae, cum

EXEMPLVM. Plebanus qui-dam in Provincia Provincia, Petrus nomine, praeter certas suas, parochiales cursus & functiones: ad illam quoque pari, & spiritu impulsu, & conatus annisi cerebantur: ut cum ipse plurimes in orando Psalterio Iesu, & Mariae, cum

vero etiam pro concionibus idem plebi ferenter commēdando multis est confusus.

Et fructus in gregem pium constabat insignis. Ille dupliciter plus quam centuplus. Alter spiritalis animarum; quas ille Psalterij coelestium charismatum gratia plena beatu opulentibus dabantur; vt in uberrimam morum segetem optimorum prōfrescoens multiplicaretur in immenso; atque ad sanctorum mōsem meritorum feliciter albescentes mature fecerit gratissimum Deo, Angelis, hominibusque spectaculum. Alter vera temporalis fortunarum; quas per sedulū oblati Deo Deiparaque Psalterij sacrificium plātabant ipi: rigabat Patrona Maria; incrementabat Iesus.

Quin et securissime tutabatur. Nam plaga dura, per temporū intervalla, toti Provincie miserandam intrulerunt valitatem: pestis ac Bellum. Ab utraque tamen solam servauit immunitate Deus Psalterum parceriam. Pestilentiæ vis sava epidemialis longe lateque hominibus Provinciam exhaustum artigit Psalterum parceriam. Belli circumdata sapientia tempestas fragor mortali fecit; plurimorum; zedium sacram profanarimque iuxta rapaci depopulatione nuditatem

principiū, tum postea iniectis vtricibus flammis exustiō nem solo tenus intulerat agros etiam te rafisque miseranda calamitate saepius euastarat: in dicta Psalteriarum pārciarū regionem aquae districtum pedem infestum nullus inquam hostis, aut posuit; aut, velut erepta eis hostili mentis barbarie, nunquam nocere cuiquam attentarunt.

II. QVINQVAGENA

Dēnique Fontibus Excellentiarū Substantiarū S.

T. in Sacerdotio.

Hæ censeri possunt istæ:

1. Angelica potestas.
2. Patriarchalis potestas.
3. Apostolica.
4. Beata Sanctorum.
5. Sancta Religiosorum.

VI. Excellentia, est Angelica potestas Sacerdotum. Esto, si sua, vt vere est SS. Angelis misericordia potestas in rea creatas universas; sit Se supra has p̄secularissima ipsi nobilitatis praestantia; atqui vero nullam habent sibi concessam a Deo facultatem inter Sanctissimum Christi Corpus, nullam inter Augustifinum, vel Sacramentum, vel Sacrifitium Eucharistie; Habent autem pro officio sibi demandatam solis Sacerdos.

L. Quo

hunc. Quo in munere incōparabilis dignitatis, ac potestatis, Chorus Angelorum, quotquot existunt, vitro concedere Sacerdotum Sancto collegio, nemini orthodoxo dubium esse vel obscurum porcat.

2. Qui ipsum Angelorum Creatorem, ac aras pro nuta suo, ac officio faciunt Sacerdotes, qui ipsi sunt inter manus gerunt, & contrectant faciunt; qui manducant, dantque manducandum Sanctis: qui immolant ydūchiam incurvantam pro cunctis viuis, & vita perfecti: eos ipsi colunt, mirantur Angelis, ac eorum venerantur, nec ab iis se se ita adorari patiuntur, vt in prisca Legi Testamēti.

3. Quicquid beatum in est spiritibus, creatum est, finita est, vt in creaturis: solumque id valet in similia sibi, quanto vis licet intervallo finita patitur, & creata. Sacerdos vero in sua a Deo Potestas visque. Characteris non solum tempore aeternabit; sed & operi posset perennare; cum perpetua potentia: ni Deus eam functionis executionem ad mortalium in terris officium, aperteque conculisset. Vt Legislatori Summi Pontificis suum standum voluntate.

4. Age, si vnum aliquem è novem Choris Angelorum in quam Ecclesiam gemissum apparere iubaret Deus: præ stupore, ac veneratione qui te sat dignus debiteque habres; difficiliter tecum forte statueret posset. Iam vero ecce, Sacerdos Regem Angelorum Iesum, & oculos evocatum, coram oculis exhibet tuis: & quid agis, quid cogitas? Novit ad cordis impetum intentione tui ipse: qui es, & ad quod?

Ex quo omisso Misericordiam & indignitatē exilitas.

Numquid vero inde debes Palaemon Iesu, & Maria, & sancte Sacerdos? Et quidem multum per omnem modum.

1. Tum quod Christianus es, & Christum induisti. O ingrate, & in Salutationis voce illa: TECUM: non, crederemus tibi innovares illius memoriam, quod Christus sit Tecum?

2. Deinde quod Angelus Domini es Sacerdos: & dignitate tanta indigne, Domini degeneris. Técum raro recordaberis: præsentem raro, venerabis.

3. Adhuc quod Dominus Angelorum potestatem in Titulum potestate tua characteristicā vincis Sacerdos: quod Sponsam cum inauguratione tui Mariam dante Deo, sortibus es Sacerdos: & inhumane Thrax in suo eam defecitare Psalterio celas oblati ei iaculta devotionis, de fonte Tenuum referato? Psallite igitur &

pre-

prædictæ Psalterium. Saçerdotes.

EXEMPLVM. Thomas quidam in Normania; Archidiaconatus; honore inclytus; post statua sua solemnia religiosis; cultusque Dei in Ecclesiis publici Oficij; partem magnam prius suæ pietatis exercita in Deipars Christique in primis cultu ad Psalterium arbitrio consumebat. Et cuius amore captus ipse; illius observantia trahi optimum quemque in votis gerens: commissos vero sibi subditos omni diligentia & industria ad idem studium Sanctum inducere accenderet adlaborabat.

Ergo suopte experientis exemplo; tuus viram zelos ipsi; nulla specie affectata; sed veritate solida & virtute subdolis præbebat ad spectaculum venerabiliorum tanto; quanto in Psalteri præcibus assiduitate; in confundentia veritatis demissis esse probabat. Ad duplicitam exempli vocem; vocem certe addebat virtutis efficacem tertiam: quam tamque adjiciens vocem predicationis Psalterium; quibus potent, per conciones publicas admirabiliter cum gratia atque facundia libenter; sepe; & vehementer comendare infisibat.

Edens Deus suum in Roseto cœnatum tæque stre-

nium operatiū mirificā haud raro consolationis ambroſia delibutum permulcere: vt ex alia in aliam vique virtute virtutem surgeret; veluti lux iumenti procedens crescit in perfectam diem.

Communia ita forte: at singularē profus illud erat. Meruit (vñill tamen rogans tale;) abs Deo per Mariam suam vnicam columbam vitro impetrari gratis sibi datum illam gratiam: vt quoconque seu Eugenios seu Cacogenios Angelos suis aſpectabiles posset oculis vñique contueri. Quo equidem verum esse existimo; quo tamen id modo; hoc lignorare me; nihil difſit.

VII. EXCEL. PATRIARCHALIS POTESTAS Sacerdotum. 1. Adz: Enoch; Abraham; Gedconi; Samuel; David; Elias; &c. admiranda produntur opera; & doña virtutum: vñbram tamen prætulerint solum. Veritatem redditus ipsam nouaz Legis Sacerdos: 2. Eorum prodigiosa facta colorum intra orbes steterunt; in elementis rebulque creatis ſele declararunt.

At ſupra colorum colos ſu-

pergreditur Iua Potestate Sacerdos. Hic è eccl. Christum evocatum in atra ſittit: quem illi prophetauerunt procul.

3. Eisque cæteros mittam

vñi-

vniuersos: Baptista Ioanne. Domini Præcursor; inter natos mulierum non surrexit maior: Meritis id quidem suis: ac Protestate; inquam; haud paullo maior surgit quilibet Sacerdos. Iohannes Christi fuit praeco; lucerna; amicus; vox; & testis; Christum digito monstrauit; baptizauit; SS. Triunitatem conpexit: Quid Sacerdos? Christi est. Effectus & Sacrificator: Dei pacificator; Fidelium pafor; acfervator Mariae Sponsus. Angelorum Dominus: Domini Scrutatoris frater; & interior Amicus. Hic Verbum inter manus verbo parit; tractat; versat; cultodit; in cibum ponit. Tale nibil Patriarcharum valuerunt potestas.

2. Vt Sacerdoti igitur; cuius aedila vel vñus diecule; prætermittitur Missa? Refaciens dannum potest; fed neglegit & subtractus orbi bonum vñique redhibetur non potest. Quid cogitas? Benedic Dei; te respice; te agnosc; & me me maleditionem.

Arripe Psalterium Marianum; mo Iesu Christi Christianum; Psalle Iesu; Psalle Marie; ſuum illis in Salutatione itud BENEDICTA. Benedic; vt benedicaris omnem contra maledictionem. Bibe ſepe ſalutem de Fonte hoc

BENEDICTA. Offert Davidi tuo aquam de Ciferne Bethlehem; &c. Exemplum Psalterij iecus amore diu & honore finali & virtusque Iuris quidam in Hispania; ſummam quaque Scholarum cathedras eximius Sanctissimi. Theologæ Magister; multa cum celebritate famæ; & nominis laude condecorat adeo; vt deinde ad Episcopalem fuerit Thyaram euocatus. Qui altissimum facer horum apex nihil eum à confusa ſupplicandi humilitate dimouit; fed altius conformatuit.

Iam enim Pontifex ad cetera. Pontificalia ornamenta illud gestandi Psalterij velut precipuum ſibi cenfuit adiungendum: vetus ipſi diecule & familiare diu; fed Epifcopo ſibi nouum. Verum non quale prius tenero; & circumferre ſecum; affolebat in minoribus minuculum; & vulgare: fed grande; pretiosum inſigne: quo hominum traheret oculos ſibique id prædicandi ocationem præberet ac argumētum. Quo portabat animo studio ostentabat; zelo idem prædicabat maiore; maximo cum fructu animarum.

VIII. EXCEL. APOSTOLICA POTESTAS SACERDOTUM: In electis XII. Discipulis Domini duo con-

fi-

siderantur Apostolatus: in quo deger uirtutia triplum inde ab vocacione: & Sacerdotium: quo in Cœsa prædicti Passioñis sunt initiatuſ. 2. Unde virtusquel complexio haud esse necessaria dicitur: et quod posterius prioris. Apex arque coronis. Quocirca: Sacerdotalis portatas atque dignitas longe antecellit Apostolatum solum. 3. Nam hic Apostolatus: discipulatus est: & ministrus tuus: Sacerdotium vero summis est. Myterij Potestas: Quenque Discepoli prædicant: eum Sacerdotes conficiunt & praehant: & Apostolatum subplex: constitutus vocatio: Sacerdotium inuestit. Vnde Sacerdos nullus.

O memorares sui: ingratulorque Deo: qui vel indulges: vel tarde: ac frigide muauantum obuenit. Sacerdotale! Non se Christos Domini esse recordantur? Soadeo: emant aurum ignitum: probatum: ut à facie eius duri superbiisque montes fluant. Quare diuini artifices: Psalterium amoris: honoris: & honestatis: in illo: Iude Vnctionis eos præclare: admonebent toties iti eo repetitum illud. T. Hoc demonstrabit Sacerdoti. T. quis es: annunciatibz de Christo? T. quans es: docebit de Maria? T. qualis es: ut T. similis es: Tui Sacerdotij: Christi:

Mariæque studias: sollicitus EXEMPLVM. Frater quidam noster Sancti Ordinis Prædicatorum in Lotharingia: non obsecrari nomini concionator: in morte solenni possum. observabat: ut nunquam ordinetur sermonem: nisi communiter prius Maria salutata. Nec perorabat ante: quam supremâ prædicationis sue pars occupasset: aut Alma Matri Maria infliguntum præconium: aut eiusdem Psalterij: Angelicæ Salutationis commenatio. Utrumque solemnissimâ auctoritate formulâ tali: *Nunc salutate Mariam: aut Os dulce faciamus*.

Istud autem quia singulariter cum zelore assidueque interiori servore: ac devotione frequentabat: amabat: perpetuaque constantia: fidem eius respexit ardorem Maria: gratiamque gratiolæ prædictacionis: sub ipsius vita extitum: ad exempla memorabile declarunt: simili integræ fons ipsi zelum sunt remensis.

Cum enim vita cursu pene consummaset: iam spissitudinem redditurus Deo: tanta &

Re-

Regina celi dignata præsen-
tia: lese ei manifesto præbuit
alpectabilem: innumera celi-
tum circumstet corona glo-
riosa. Quo haud paulo mai-
orem egressus sui testibus occu-
lati reliquit mentis suavitatem:
quam luarum concionum au-
ditoribus Angelica Salutatio-
nis prædicatione ducedinem
oris: ac spiritus consilare co-
luerat.

IX. Excell. Beata Sanctorum Potestas Sacerdotialis est. Fortitudo Martyrum. Fides Confessorum. Calixta Virginum ex vi insigne gratia atque potentia emanantur: verum: si effectum attendemus: inesse vim gratiae gratia potentiorem. Sacerdotibus fateamur oportet. 1. Enimvero fortes illi in martyrio contra tirannos: aut bestias: aut tormenta perstiterunt: aut eorum merito gratiam Deus super gratiam accumularet: idemque fidem Confessoribus exangeret: verum isti dumtaxat rutili fuerunt ab inexhausta Fonte gratiarum dimanantes. Fons vita Christus est. Hunc autem fodium: parant que Fons in Corpore Ecclesie Sacerdotes. Quare eam: ex qua rem tantu præstant diuiniori: potestarem esse multo efficaciori & digniore necesse est.

2. Et si effectus adæquari

causa debet: omnino debet ea esse infinita Dei potestas: in Sacerdotibus: quæ effectum producere infinitum. Deum hominem Iesum Christum: verbo potenter: & infallibili- ter vallet.

Sanctorum nullus constan-
tia: fidei: aternitudo: gratia
sue fuit infallibiliter securus:
nisi (quod per rara obigit
felicitas) ex peculiari revela-
tione Dei: At rite & ordine
institutis Sacerdos: quantumvis improbus: collate libi po-
testatis omnino Fidei habet
certitudinem: ut cui ex vi
pacto: & fide sue: Instituti-
onis Iesu non velit non patere
& adesse: cum primum verba
Institutionis sacre super pa-
rem: & vim integrâ pro-
nuntiari. Ita nimurum vult:
iubetur. Sacerdos: Sacer-
dotum ipse suum Sanctum Si-
cerdotium firmatum: ac ho-
norificatum permanere.

Totus igitur ille Dominus Iesu cuiusque Sacerdotis est: quo de particulis aliquas quique Martyrum: & Confessorum velut decertas participarunt: meritoque inter fortes sunt & admirabiles visi.

Quæ cum ita habere nos
sacra Fides doceat: age nunc:
fac: ita esse: polle: quem &
velle: Martyrum aliquem.
v.g. S. Stephanum: & celo
detrahere: exque rerum mar-

L 1 tura

tura extorta tam , extinxum in gibilam redigere; quis illud non facius intandum detestetur, & prae grande influctu Ecclesie vulnus, importatumque damnum deploraret : At qui vnius duxatax Sancti iactura ea fore tot inter myriades. Diuorum , Italique de plano.

Addit : Sacerdos aliquis ex acedia , aut quaqua alia foci dia omisso diuino Sacra Misericordia. Sacrifico: quid age, quem, quantumque tuberabit utriusque & Militanti & Triumphantie Ecclesie ? Vnum aliquem è Divis ? Vnum ex tot militibus Vnum Deum hominem Deo pro Ecclesia offere omittere: hoc minus habeat in arte num Ecclesia, idque culpa vnius sui ministri Ecclesie. O inestimabilem & irreparabilem iacturam ! Si hoc non credis, Christianus non es : Si flocci pendis, non bonus es, nec pius.

Te respice , o Mystra Dei, Noisce te , & miserere animae tuae. Tuum sanctum honorifica Sacerdotium. Sin: exhortor ait te Christus.

Huc tibi factum a Deo, prehende. Adiutorium , Iesu Mariaeque Psalterium, in quo ex maledictione nati habent quoad gratiam, pro omnium salute natorum ex mulieribus, per merita benedicta In Mv-

LIERIBVS , Natus enim ex Muliere Virgine Maria, per hanc ex orbe maledictionem eliminavit : Ipsamque substatuit Benedictam In Mv. IERIBVS , & hoc nomine suo eam merito voluit digne honorari, ut mortalium factam In MVLIERIBVS Adiutorium.

Et vero peculiarem Sacerdotibus Sponsum , in ipsa eis in auguratione sua data. Quod interius, familiaris , ac impensis ipsam ab ijs Sancte colli, non par solum omnino nescire est. Idque in Psalterio ipsa dignissimum, cunctis facilissimo, Christo Deo, Divisque Cœlitibus dignissimum , id est, angelico prosus ad diuinos Hoc igitur Psalite , Psalite sapienter & predicate.

E X E M P L U M
Nouit Cœtum colique suum Picardia tellus, geti Decanatus insignem honore, insigniorum vero longe SS. Theologice Magisterio. Quid tamen virtuusque meriti splendoris lumen vir ipse modestissimus tantu non faceret: quin alio de altiore & sibi à Patre lumine accendendo, sollicite cogitaret in cuius dulce , vere lucis filius, illustrior versaret.

Aque istud aut in Psalterio requirendum: aut ab eo repetendum, aut per illud impetrandum sibi esse persuadet,

bat , & fecerit nihil. Psalterium, cui ex puro insuevit, sit pro confusione, prouectior vnu pro religione magni semper faciens attentius vique sequentauit : Et constanter. Sic quod gaudiu quodam sapidiore inctus lactaretur, siue quod rationis perspicacia, & efficacia veritatis: quas in edificandi rito solidam & diuinam minime que exanimat, affectatam , fieri ficticiam que peculiarum inore ceterorum libellaticarum , petuererit.

Quicquid id erat: vro ad Psalterium minifice adlubescerat & ratione, & spiritu inspiratione. Ad Psalterium Deo Diuusque maxime supplicabat , Psalterium ad corpus suum è zona propalam gestabat, præ also quoquam glorioius ornamento. Psalterium priuatus congregibus, publicisque sermonibus multo cum ornatus etiam fugeret predicabat. Et tanto cum affectu ac studio , ea cum frequentia & exortandi ardore , ut non persuaderet solum , verum etiam peritos Psaltes in precipuanu fulveret admirationem.

Nec temuit illa se: quin eximis percurrentibus ab eo Magistris collegis suis eriperet , nequid est clarissime D. Decane, querunt cur to-

ties tantaque cum contentione differis de Psalterio & humili adeo genere argumenti, revulgi deque triuio , mulierculis nota ipsilque puelis ? Examini es , neque vnu è multis, S. Theologe Magister: ad sublimia natus ingenio : vnu factus & exercitatus ad magis: inque his ad extemporaneam vsqueprædictitudinem paratus , ac probatus. Triuialia, triobularibus relinquenter graculis , mo-

nent. Quibus vni alte mentis, prudentiae magnæ, tacto auditis cum dolore , altius perficit animo omnem scientiam profundioris altitudinis (quod ex huius imo fundo iti Magistri scilicet, nostri responsum sibi fore depromendum, forte superciliosè rebantur) . vi- cissimque & ipse, familiariter per unctantur. Agite, cur omni di panem , potunque repetitis euandem tempore & quanto nasci valetis optimam. Cur iisdem fore semper indumenti vestimentis ? Cur eodem continuo habitatris domicilio ? Cur ex uno veltro seu Magisterio, seu Sacerdotio vita omni reliqua vivitatis?

Respondent: Quia sunt ista necessaria.

Subicit ille : Comedere bibere , docere , sacrificare, ex die in diem, semperque idem

acti-